

Sygn. akt V GC 2531/17upr

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 maja 2018 roku

Sąd Rejonowy w Toruniu V Wydział Gospodarczy w składzie:

Przewodniczący: asesor sądowy Dawid Kobus

Protokolant: stażysta Karolina Chechłowska-Kamińska

po rozpoznaniu w dniu 25 maja 2018 roku w Toruniu

na rozprawie

sprawy z powództwa (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W.

przeciwko pozwanemu (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T.

o zapłatę

1. umarza postępowanie co do kwoty 16 218,00 zł (szesnaście tysięcy dwieście osiemnaście złotych) należności głównej,
2. zasądza od pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 433,42 zł (czteryście trzydzieści trzy złote czterdzieści dwa grosze) wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 22 sierpnia 2017 roku do dnia zapłaty,
3. oddala powództwo w pozostałej części,
4. zasądza od pozwanego (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T. na rzecz powoda (...) spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. kwotę 3 917,00 zł (trzy tysiące dziewięćset siedemnaście złotych) tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym kwotę 3 600,00 zł (trzy tysiące sześćset złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

Sygn. akt V GC 2531/17

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Rejonowego w Toruniu z dnia 25 maja 2018 r.

Powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. wniósł pozew przeciwko (...) spółce z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T. o zapłatę kwoty 16 651,42 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia wniesienia pozwu, tj. 22 sierpnia 2017 r. do dnia zapłaty, nadto o zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Z uzasadnienia pozwu wynika, że powód w ramach prowadzonej przez siebie działalności gospodarczej w okresie od 2 lutego 2017 r. do 22 czerwca 2017 r. sprzedał pozwanemu towar o wartości 16 218 zł, za który pozwany nie zapłacił mimo wystawionych przez powoda faktur VAT i wezwania do dobrowolnego spełnienia świadczenia. Na dochodzoną pozewem należność składa się kwota 16 218 zł z tytułu niezapłaconych faktur VAT oraz kwota 433,42 zł z tytułu

skapitalizowanych odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych naliczonych na dzień 13 sierpnia 2017 r.

Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Toruniu w dniu 4 października 2017 r. wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym zgodny z żądaniem pozwu, nadto zobowiązał pozwanego do zapłaty na rzecz powoda kwoty 2 492 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Pozwany w ustawowym terminie wniósł sprzeciw od nakazu zapłaty, w którym wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu sprzeciwu pozwany przyznał, że zakupił od powoda towar, objęty wskazanymi w pozwie fakturami. Pozwany podniósł zarzut częściowego spełnienia roszczenia poprzez zapłatę kwoty 1178,96 zł oraz kwoty 2500 zł w dniu 12 października 2018 r. Wskazał nadto, że prowadził rozmowy z przedstawicielami powoda odnośnie rozłożenia na raty pozostałych do zapłaty należności, zaś powód zapewniał, że w związku z prowadzonymi rozmowami nie wystąpi z roszczeniem na drogę sądową. Nadto pozwany wniósł o zwolnienie go od kosztów sądowych z uwagi na trudną sytuację majątkową.

Postanowieniem z dnia 4 grudnia 2017 r. Referendarz sądowy w Sądzie Rejonowym w Toruniu oddalił wniosek pozwanego o zwolnienie od kosztów sądowych z uwagi na to, iż na chwilę wydania orzeczenia brak było jakichkolwiek kosztów sądowych, obciążających pozwanego.

Pozwany pismem procesowym z dnia 26 kwietnia 2018 r. (data wpływu) wskazał, że dokonywał ratalnej spłaty zobowiązań objętych pozwem, na dowód czego załączył preliminarz płatności – w wyniku tego doszło do spłaty kwoty 16 218 zł.

Powód pismem z dnia 16 maja 2018 r. cofnął pozew wraz ze zrzeczeniem się roszczenia co do kwoty 16 218 zł należności głównej. Powód podtrzymał żądanie w zakresie zasądzenia kosztów procesu od pierwotnej wartości przedmiotu sporu oraz kwoty 433,42 zł należności głównej (skapitalizowanych odsetek ustawowych) wraz z dalszymi odsetkami ustawowymi odsetkami za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Sąd ustalił, co następuje.

Powód (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. prowadzi działalność gospodarczą, której przedmiotem jest sprzedaż hurtowa niewyspecjalizowana. Z kolei pozwany – (...) spółka z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w T. prowadzi działalność gospodarczą, związaną m.in. z przetwarzaniem i konserwowaniem mięsa, produkcją wyrobów z mięsa oraz pozostałych artykułów spożywczych.

(dowody:

- informacje odpowiadające odpisom aktualnym z Rejestru Przedsiębiorców KRS: (...) i KRS: (...) – k. 6-8)

Pozwany w ramach prowadzonej działalności gospodarczej zakupił od powoda towary o łącznej wartości 21 114,97 zł na którą składały się należności z następujących wystawionych przez powoda faktur VAT :

- (S)FS- (...) (termin zapłaty – 4 marca 2017 r.) na kwotę 2 230,78 zł brutto,

- (S)FS- (...) (termin zapłaty – 5 marca 2017 r.) na kwotę 137,88 zł brutto,

- (S)FS- (...) (termin zapłaty – 8 marca 2017 r.) na kwotę 442,49 zł brutto,

- (S)FS- (...) (termin zapłaty – 31 marca 2017 r.) na kwotę 5751,16 zł brutto,

- (S)FS- (...) (termin zapłaty – 31 marca 2017 r.) na kwotę 1921,84 zł brutto,

- (S)FS- (...) (termin zapłaty – 3 kwietnia 2017 r.) na kwotę 4376,01 zł brutto,
- (S)FS- (...) (termin zapłaty – 9 kwietnia 2017 r.) na kwotę 966,78 zł brutto,
- (S)FS- (...) (termin zapłaty – 7 kwietnia 2017 r.) na kwotę 101,48 zł brutto,
- (S)FS- (...) (termin zapłaty – 28 czerwca 2017 r.) na kwotę 180,81 zł brutto,
- (S)FS- (...) (termin zapłaty – 28 czerwca 2017 r.) na kwotę 1453,49 zł brutto,
- (S)FS- (...) (termin zapłaty – 14 lipca 2017 r.) na kwotę 1170,35 zł brutto,
- (S)FS- (...) (termin zapłaty – 22 lipca 2017 r.) na kwotę 2381,90 zł brutto.

(okoliczność bezsporna, nadto dowód: faktury VAT – k. 13-25)

Powód pismem z dnia 2 sierpnia 2017 r. wezwał pozwanego do zapłaty kwoty 16 218 zł, na którą składały się niżej wskazane zaległe należności, wynikające z faktur VAT o numerach:

- (S)FS- (...) w kwocie 427,29 zł,
- (S)FS- (...) w kwocie 137,88 zł,
- (S)FS- (...) w kwocie 442,49 zł,
- (S)FS- (...) w kwocie 2751,16 zł,
- (S)FS- (...) w kwocie 1921,84 zł,
- (S)FS- (...) w kwocie 4376,01 zł,
- (S)FS- (...) w kwocie 966,78 zł,
- (S)FS- (...) w kwocie 101,48 zł,
- (S)FS- (...) w kwocie 180,81 zł,
- (S)FS- (...) w kwocie 1453,49 zł,
- (S)FS- (...) w kwocie 1170,35 zł,
- (S)FS- (...) w kwocie 2288,42 zł

Powód wezwał pozwanego do uiszczenia powyższych należności na jego rachunek w terminie 5 dni od otrzymania pisma. W przeciwnym razie powód poinformował, że skieruje sprawę do sądu.

(dowody: wezwanie do zapłaty – k. 12; potwierdzenie odbioru – k. 11)

Pozwany w dniu 12 października 2017 r. w dwóch transzach uiszczył na rzecz powoda kwotę 3678,96 zł, w związku z czym powód pismem z dnia 29 stycznia 2018 r. cofnął pozew co do tej kwoty.

(dowody: potwierdzenia realizacji przelewów – k. 43 i 44; pismo powoda – k. 69)

Pozwany spłacił na rzecz powoda należności wynikające z faktur VAT w łącznej kwocie 16 218 zł. W związku z tym powód pismem z dnia 16 maja 2018 r. cofnął powództwo wraz ze zrzeczeniem się roszczenia co do kwoty 16 218 zł, wskazując, że wpłaty pozwanego nastąpiły po wniesieniu przez niego powództwa. Jednocześnie podtrzymał

żądanie zasądzenia od pozwanego kwoty 433,42 zł z tytułu skapitalizowanych odsetek wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w transakcjach handlowych od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty oraz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

(okoliczność bezsporna, nadto dowody: Preliminarz płatności – k. 91; pismo procesowe powoda – k. 96)

Sąd zważył, co następuje.

Powyższy stan faktyczny ustalono w całości w oparciu o dokumenty przedłożone przez strony, których autentyczności żadna ze stron nie kwestionowała, a zatem i Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania ich wiarygodności.

Na wstępie należy wskazać, iż strony łączyła umowa sprzedaży, uregulowana w art. 535 k.c. Obowiązkiem sprzedawcy jest przeniesienie na kupującego własności rzeczy i jej wydanie, zaś kupujący zobowiązuje się rzecz odebrać i zapłacić sprzedawcy cenę.

W przedmiotowej sprawie bezspornym był fakt podjętej przez strony współpracy gospodarczej. Strona pozwana przyznała w sprzeciwie od nakazu zapłaty, że zakupiła od powoda towar, których dotyczyły załączone do pozwu faktury VAT. Wskazała jednocześnie, iż częściowo spłaciła zobowiązania wobec powoda i prowadziła z nim rozmowy dotyczące rozłożenia pozostałych należności na raty. Pozwany wykazał, że zapłacił za zakupiony towar kwotę 16 218 zł, wobec czego powód cofnął powództwo do tej kwoty wraz ze zrzeczeniem się roszczenia. Zgodnie z art. 203 § 1 i § 3 k.p.c. pozew może być cofnięty bez zezwolenia pozwanego aż do rozpoczęcia rozprawy, a jeżeli z cofnięciem połączone jest zrzeczenie się roszczenia - aż do wydania wyroku. Ponadto w myśl art. 355 §1 k.p.c. Sąd wydaje postanowienie o umorzeniu postępowania, jeżeli powód cofnął ze skutkiem prawnym pozew lub jeżeli wydanie wyroku stało się z innych przyczyn zbędne lub niedopuszczalne. W niniejszej sprawie powód cofnął pozew w części, ze zrzeczeniem się roszczenia przed wydaniem wyroku w sprawie, z uwagi na częściowe uregulowanie należności objętej pozvem tj. kwoty 16 218 zł. Uznając, że cofnięcie pozwu w niniejszej sprawie nie było sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego i nie zmierzało do obejścia prawa (art. 203 § 4 k.p.c.) Sąd na podstawie art. 355 §1 k.p.c. w zw. 203 §1 k.p.c. orzekł jak w punkcie 1 sentencji wyroku. Umorzenie postępowania dotyczyło przy tym również dochodzonych odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych od kwoty 16 218 zł, albowiem powód nie podtrzymał żądania pozwu w tym zakresie w dalszych pismach procesowych.

Mając powyższe na względzie, rozważania prawne należy ograniczyć co do zasadności dochodzenia przez powoda kwoty 433,42 zł z tytułu skapitalizowanych odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych, naliczonych na dzień 13 sierpnia 2017 r. oraz żądania zasądzenia od pozwanego na rzecz powoda kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

Dochodzona kwota w wysokości 433,42 zł stanowi sumę odsetek ustawowych za opóźnienie w wysokości 9,50% od następujących kwot:

- 427,29 zł od dnia 5 marca 2017 r. do dnia 13 sierpnia 2017 r. w wys. 18,02 zł,
- 137,88 zł od dnia 6 marca 2017 r. do dnia 13 sierpnia 2017 r. w wys. 5,78 zł,
- 442,49 zł od dnia 9 marca 2017 r. do dnia 13 sierpnia 2017 r. w wys. 18,20 zł,
- 2751,16 zł od dnia 1 kwietnia 2017 r. do dnia 13 sierpnia 2017 r. w wys. 96,67 zł
- 1921,84 zł od dnia 1 kwietnia 2017 r. do dnia 13 sierpnia 2017 r. w wys. 67,53 zł,
- 4376,01 zł od dnia 4 kwietnia 2017 r. do dnia 13 sierpnia 2017 r. w wys. 150,34 zł,
- 966,78 zł od dnia 10 kwietnia 2017 r. do dnia 13 sierpnia 2017 r. w wys. 31,71 zł,

- 101,48 zł od dnia 8 kwietnia 2017 r. do dnia 13 sierpnia 2017 r. w wys. 3,38 zł,
- 180,81 zł od dnia 29 czerwca 2017 r. do dnia 13 sierpnia 2017 r. w wys. 2,16 zł,
- 1453,49 zł od dnia 29 czerwca 2017 r. do dnia 13 sierpnia 2017 r. w wys. 17,40 zł
- 1170,35 zł od dnia 15 lipca 2017 r. do dnia 13 sierpnia 2017 r. w wys. 9,14 zł,
- 2288,42 zł od dnia 23 lipca 2017 r. do dnia 13 sierpnia 2017 r. w wys. 13,10 zł.

Powyższe terminy, od których powód naliczył odsetki ustawowe za opóźnienie stanowią daty następujące po dniach, w których upływały terminy płatności należności, wynikające z faktur VAT.

Z ustawy z dnia 8 marca 2017 r. o terminach zapłaty w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2016 r., poz. 684 zwanej dalej „ustawą”) wynika, iż w transakcjach handlowych wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, chyba że strony uzgodniły wyższe odsetki, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki - wierzyciel spełnił swoje świadczenie i nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie. Zatem jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Zgodnie zaś z obwieszczeniem Ministra (...) i Finansów z dnia 29 grudnia 2016 r. w sprawie wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych (M.P z 2017 r. poz. 10) oraz obwieszczeniem Ministra (...) i Finansów z dnia 10 lipca 2017 r. w sprawie wysokości odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych (M.P z 2017 r. poz. 686), wysokość ustawowych odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych w 2017 r. roku wynosiła 9,5 %. Z powyższego wynika, iż powód w sposób prawidłowy obliczył sumę skapitalizowanych odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych od należności, na które wystawił pozwanemu faktury VAT.

Pozwany w sprzeciwie wskazywał, że dokonał częściowej spłaty zobowiązań powoda, w związku z czym dochodzone pozwem roszczenie jest niezasadne. Ponownie zaś pismem procesowym z dnia 26 kwietnia 2018 r. pozwany wskazał, iż uiszczył na rzecz powoda wszystkie należności, w rezultacie czego powód cofnął powództwo wraz ze zrzeczeniem się roszczenia co do kwoty 16 218 zł. Wymaga jednak podkreślenia, iż pozwany wykazał dołączonymi do sprzeciwu potwierdzeniami przelewów, iż w dniu 12 października 2017 r., tj. po wniesieniu pozwu i wydaniu nakazu zapłaty w postępowaniu upominawczym, że uiszczył na rzecz powoda kwotę 3678,96 zł. Nie wykazał jednakże, w jakim terminie dokonywał pozostałych spłat na rzecz powoda, nie wynika to także z przedłożonego preliminarza płatności. Co więcej, nie kwestionował również wysokości roszczenia powoda o zapłatę kwoty 433,42 zł z tytułu skapitalizowanych odsetek za opóźnienie.

Dłużnik obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie wynikającym z treści wiążącego go z wierzycielem stosunku prawnego (art. 353 k.c., 355 § 1 k.c.), a jeśli termin taki nie został określony – niezwłocznie po wezwaniu (art. 455 k.c.). Konsekwencją tego jest regulacja, o której mowa w art. 481 § 1 k.c. Zgodnie z tym przepisem w sytuacji, gdy dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. W konsekwencji sam fakt opóźnienia przesądza o tym, że wierzycielowi należą się odsetki (por. wyr. SA w Katowicach z 24.5.2013 r., V ACa 130/13, L.). Dłużnik nie może zatem uwolnić się od odpowiedzialności, wykazując, że nie ponosi odpowiedzialności za okoliczności, które spowodowały opóźnienie. W przypadku obowiązku zapłaty odsetek mamy bowiem do czynienia z bardzo surowym reżimem odpowiedzialności, ponieważ dłużnik nie może się od niej uwolnić ani przez ekskulpację, ani przez powołanie się na okoliczności egzoneracyjne (tak: Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 30 czerwca 2011 r., III CSK 282/10). Dłużnik nie może zwolnić się z odpowiedzialności także przez fakt wykazania braku szkody po stronie wierzyciela. Stąd też odpowiedzialność taką określa się jako odpowiedzialność absolutną.

W ocenie Sądu nie ulega wątpliwości, iż pozwany pozostawał w opóźnieniu co do części należności głównej w łącznej kwocie 16 218 zł do dnia 13 sierpnia 2018 r. (data skapitalizowania odsetek przez powoda). Strona powodowa przedstawiła faktury VAT, dotyczące zakupionych przez pozwanego towarów, w których określono terminy zapłaty należności. Pozwany nie kwestionował zarówno zasadności dochodzenia przez powoda zapłaty za sprzedane towary (przyznał bowiem, że towar zakupił) jak również nie podważał terminów, w których winna zapłacić za otrzymane towary. Pozwany – co nie było przez powoda kwestionowane – zapłacił całą należność z tytułu sprzedanego towaru. Jednakże w myśl zasady, wynikającej z art. 6 k.c. i art. 232 k.p.c., strony postępowania są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne, gdyż ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z tego faktu wywodzi skutki prawne. W rezultacie to na pozwanym spoczywał obowiązek wykazania, iż w rzeczywistości nie pozostawał w opóźnieniu, bowiem spełniał świadczenie przed upływem terminu płatności faktur VAT, względnie stopień opóźnienia był mniejszy, niż wskazywał powód, domagając się zapłaty skapitalizowanych odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych za okres od dat wymagalności faktur do dnia 13 sierpnia 2017 r.

Mając zatem na względzie zasadność dochodzonego pozewem roszczenia dotyczącego skapitalizowanych odsetek za opóźnienie, przy jednoczesnym przyjęciu, że powód prawidłowo obliczył wysokość należnych mu odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych (zarówno co do od dat, w których roszczenia o zapłatę należności z faktur stały się wymagalne, jak również obowiązującej w dacie złożenia pozwu stopy procentowej tych odsetek), Sąd na mocy art. 7 ust. 1 ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 433,42 zł jako sumę ustawowych odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych od należności objętych wystawionymi przez powoda fakturami VAT od dat ich wymagalności do dnia 13 sierpnia 2017 r.

Powód w pozwie dochodził odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych od należności głównej, na którą składała się cena zakupionych przez pozwanego towarów oraz suma skapitalizowanych odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych od należności objętych fakturami VAT. W związku z umorzeniem postępowania co do kwoty 16 218 zł, pozostała do rozstrzygnięcia zasadność dochodzenia przez powoda odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych od skapitalizowanych odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych w kwocie 433,42 zł.

Wymaga jednakże podkreślenia, że ustawa o terminach zapłaty w transakcjach handlowych ma ściśle określony zakres tak podmiotowy, jak i przedmiotowy. Stanowiąc regulację natury szczególnej, jej normy nie mogą być interpretowane rozszerzająco. Z treści art. 1 ustawy wynika wprost, że określa ona szczególne uprawnienia wierzyciela i obowiązki dłużnika w związku z terminami zapłaty w transakcjach handlowych, gdy ustawa zawiera legalną definicję transakcji handlowej w art. 4. Ustawa ta regulując kwestie odsetek, uprawnienia do ich naliczenia i ściśle określa przypadki, w których uprawnienie do ich naliczenia przysługuje wierzycielowi w wysokości w ustawie tej wskazanej. Ustawa ta nie reguluje zaś zagadnienia tzw. odsetek od odsetek. Zatem w tej materii zastosowanie ma norma ogólna art. 482 k.c. i regulacja kodeksu cywilnego dotycząca wysokości odsetek za opóźnienie określonej na podstawie art. 481 k.c., nie zaś regulacja ustawy o terminach zapłaty w transakcjach handlowych. Z tego względu o odsetkach od skapitalizowanych odsetkach ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych orzeczono na podstawie art. 482 § 1 k.c., który stanowi, iż od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie dopiero od chwili wytoczenia o nie powództwa. Pozew został wniesiony w dniu 22 sierpnia 2017 r. i z tego względu Sąd orzekł jak w punkcie 2 sentencji wyroku.

W związku zaś z tym, że żądanie pozwu obejmowało bowiem żądanie zasądzenia od zaległych odsetek skapitalizowanych odsetek, od dnia wytoczenia powództwa, a określenie ich właściwej podstawy prawnej przynależy do sądu orzekającego, do którego należy stosowanie właściwego prawa w przytoczonych przez powoda okolicznościach faktycznych, Sąd w punkcie 3 sentencji wyroku oddalił powództwo w pozostałej części, tj. dotyczącej de facto różnicy między stopą procentową odsetek ustawowych za opóźnienie, a odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych. Sąd nie jest związany stawką żądanych odsetek jako należności ubocznej, powinien o nich orzec przy uwzględnieniu właściwej ich podstawy, ale w granicach żądania co do ich wysokości. W tym przypadku podstawę odsetek od zaległych odsetek stanowi regulacja art. 482 k.c., zaś co do stopy procentowej odsetek w grę wchodzi odsetki ustawowe za opóźnienie. Należne powodowi odsetki ustawowe za opóźnienie od zaległych odsetek, których wysokość wynosi 7 % (suma stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych) nie przekraczają stopy

procentowej żądanej w petitum pozwu, a która dla odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych wynosi 9,5 %. Zakaz anatocyzmu w prawie polskim jest regułą z jedynie dwoma wyjątkami uregulowanym w art. 482 k.c. (vide wyrok SA w Katowicach z 20 XI 1996 r. I ACr 547/96) i z tego względu należy przyjąć, że skoro wyjątek ten określa również, jakie odsetki (w jakiej wysokości) się należą od zaległych odsetek, to od skapitalizowanych odsetek nie można żądać odsetek w wysokości odsetek za opóźnienie w transakcjach handlowych, gdyż przepis art. 482 § 1 k.c. wyraźnie wskazuje, że od zaległych odsetek można żądać odsetek za opóźnienie. Żądanie dalej idące było niezasadne (por. wyrok z dnia 30 marca 2017 r. Sądu Rejonowego dla Łodzi#Ś. w Ł., XIII GC 708/17, Portal Orzeczeń Sądu Rejonowego dla Łodzi#Ś. w Ł.).

O kosztach procesu orzeczono w punkcie 4 sentencji wyroku zgodnie z art. 100 zd. 2 k.p.c. w z art. 98 § 1 i § 3 k.p.c.. Sąd włożył na stronę pozwaną obowiązek zwrotu powodowi wszystkich kosztów, albowiem powód uległ jedynie co do nieznacznej części swojego żądania – jedynie w zakresie odsetkowym tj. odsetek ustawowych za opóźnienie w miejsce dochodzonych odsetek ustawowych za opóźnienie w transakcjach handlowych. Sąd orzekając w przedmiocie kosztów postępowania miał na względzie, iż pozwany zapłacił na rzecz powoda znaczną część należności głównej, w wyniku czego powód cofnął powództwo wraz ze zrzeczeniem się roszczenia co do kwoty 16 218 zł. Jednakże wymaga podkreślenia, iż strona pozwana nie zaoferowała żadnych dokumentów, które wskazywałyby, iż ustosunkowała się do doręczonego jej wezwania do zapłaty zaległych należności. Z przedłożonego przez pozwanego preliminarza płatności nie wynika, kiedy pozwany dokonał spłaty swoich zobowiązań wobec (...) sp. z o.o. w W.. Pozwany przedstawił dokumenty na dowód częściowej spłaty wymagalnych zobowiązań, jednakże nie zaoferował dowodów, chociażby w postaci dokumentów czy potwierdzeń przelewów, które pozwoliłyby sądowi ustalić daty uiszczenia przez niego pozostałych należności. Z tego względu Sąd uznał za wiarygodne twierdzenia powoda w zakresie tego, iż pozwany dokonał wszystkich spłat należności już po złożeniu pozwu do sądu. Nie ulega wątpliwości, że w takim przypadku, gdy zapłata dochodzonej w pozwie sumy nastąpiła po wniesieniu pozwu, a więc już w toku procesu, stronę pozwaną w świetle przepisów o kosztach sądowych należy uznać za stronę przegrywającą sprawę i to bez względu na to, czy zapłata nastąpiła przed, czy po doręczeniu pozwu (postanowienie SN z dnia 6.11.1984 r., IV CZ 196/84, L.; 20.8.1979 r., I CZ 92/79, L.). Ocena, kto wygrał sprawę w razie umorzenia postępowania będzie w oczywisty sposób uzależniona od przyczyn takiego rozstrzygnięcia. Cofnięcie pozwu oznacza co do zasady przegraną powoda, jednak cofnięcie pozwu w razie spełnienia świadczenia w toku procesu (przy założeniu, że nie było to powództwo przedwczesne – tej okoliczności pozwany nie wykazał) oznacza przegraną pozwanego. W konsekwencji należy podkreślić, iż pozwany spłacił swoje wymagalne zobowiązania, których wysokość była określona w fakturach VAT i wezwaniu do zapłaty, już na etapie zawiśnięcia sporu przez Sądem i z tego powodu uznany został za stronę przegrywającą sprawę i to on powinien pokryć koszty postępowania, poniesione przez powoda. Do kosztów postępowania należy zaliczyć koszty zastępstwa procesowego powoda w kwocie 3600 zł, ustalone zgodnie z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U. z 2015 r. poz. 1800), opłatę sądową od pozwu w kwocie 300 zł oraz opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł.

ZARZĄDZENIE

1. odnotować,
2. odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć :
 - a. pełnomocnikowi pozwanego – r. pr. A. L.,
3. przedłożyć z wpływem lub po 2 tyg. od doręczenia.

T., dn. 25 czerwca 2018 r.

Asesor sądowy

Dawid Kobus